

PLAN I PROGRAM RADA SA FINANSIJSKIM PLANOM ZA 2026. GODINU

Sadržaj

I. UVOD.....	2
II. UNAPRIJEĐENJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH USLOVA RADA.....	4
III. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH I JAČANJE PROFESIONALNIH KOMPETENCI	8
IV. KONCEPT RADA JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK CETINJE I SPECIFIKACIJA PLANIRANIH USLUGA	9
IV.1. Koncept rada.....	9
IV.2. Dokumentacija o radu sa korisnicima	12
IV.3. Individualni i grupni tretmani.....	13
V. STATISTIČKI PLAN REALIZACIJE AKTIVNOSTI U OKVIRU STRUČNOG RADA ZA 2026.GODINU	16
VI. SARADNJA SA PORODICOM KORISNIKA.....	17
VII. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA, USTANOVAMA, ORGANIZACIJAMA I POJEDINCIMA	18
VIII. SARADNJA SA MEDIJIMA	20
IX. FINANSIJSKI PLAN ZA 2026. GODINU	21

I. UVOD

JU "Centar za dnevni boravak djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u Prijestonici" (u daljem tekstu JU Centar za dnevni boravak) je ustanova koja djeluje u okviru usluge podrške za život u zajednici, što je jedna od pet velikih kategorija usluga sistema socijalne i dječije zaštite. JU Centar za dnevni boravak posvećeno radi na unaprijeđenju kvaliteta života i ostvarivanju razvojnih potencijala djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju, kao i odraslih lica sa invaliditetom. Kreiranjem okruženja koje prepoznaje, vrednuje i podstiče individualne sposobnosti i potrebe svakog korisnika, konstantno doprinosimo razvoju inkluzivnog društva.

Sa ciljem stvaranja jednakih šansi za sve Planom i programom rada za 2026. godinu biće predviđena dalja unapređenja ključnih domena rada, kao što su materijalno-tehnički uslovi, kadrovski kapaciteti, kompetencije i programi rada. Na taj način, i u narednom izvještajnom periodu nastavljamo put razvoja usluge podrške za život u zajednici, a samim tim i sistema socijalne i dječije zaštite.

Principi kojima ćemo se voditi u toku 2026. godine ne počivaju samo na našim unutrašnjim uvjerenjima i vizijama o stvaranju inkluzivnog društva i poboljšanju kvaliteta života osoba sa razvojnim smetnjama ili invaliditetom, već se temelje se i na pravno-obavezujućim međunarodnim, nacionalnim i internim dokumentima.

Polazeći od nacionalnih dokumenata, u narednom izvještajnom periodu naša vizija će se prije svega oslanjati na Strategiju inkluzivnog obrazovanja (2019-2025), kao i na njenim narednim verzijama. Ovaj dokument uključuje principe, teorijska i praktična dostignuća u pravcu razvoja potencijala djece sa posebnim obrazovnim potrebama, čime doprinosi i razvoju društva u cjelini. Ovakav pristup je prvenstveno zasnovan na pravima i uklanjanju prepreka u pogledu učešća i postignuća ovih društvenih kategorija u okviru obrazovnog sistema.

Takođe, vodeći se Strategijom inkluzivnog obrazovanja, i u narednom periodu akcenat stavljamo na intersektorsku saradnju, uključivanje u kvalitetne programe i servise u zajednici, saradnju sa relevantnim institucijama, ustanovama i organizacijama koje dijele našu viziju. Na taj način ćemo, cijeneći benefite multidisciplinarnog rada, kroz profesionalan pristup članova stručnog tima, raditi na kreiranju programskih sadržaja prilagođenih individualnim razvojnim potrebama svih korisnika.

Pored strategije inkluzivnog obrazovanja, vodimo se i načelima Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom, kao i Konvencije o pravima djeteta.

Konvencija o pravima djeteta (eng. Convention on the Rights of the Child; te CRC, CROC, ili UNCRC), je međunarodni ugovor Ujedinjenih Nacija kojim su utvrđena građanska, politička, ekonomska, socijalna, zdravstvena i kulturna prava djece.

Konvencija o pravima djeteta promoviše stav da djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju imaju pravo na posebnu brigu, obrazovanje i obuku koja će im omogućiti da žive ispunjen i dostojanstven život, kao i da ostvare najveći mogući stepen nezavisnosti i učestvovanja u društvu (Član 23).

Vodeći se Konvencijom Ujedinjenh Nacija o pravima osoba sa invaliditetom, trudićemo se da ukažemo na sva prava relevantna za život svakog čovjeka. Svrha Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom je da promoviše, štiti i osigura puno i ravnopravno uživanje svih ljudskih prava i osnovnih sloboda od strane svih osoba sa invaliditetom i da promoviše poštovanje njihovog urođenog dostojanstva.

Uz prethodno navedena međunarodna dokumenta, važno je pomenuti i Lokalni plan socijalne i dječje zaštite za Prijestonicu Cetinje za period 2022-2026. godine. U toku 2026. godine nastaviće se rad na daljoj implementaciji ovog plana. U izradi ovog akcionog plana učestvovao je i predstavnik JU Centar za dnevni boravak, čime je omogućeno da se potrebe djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom svrstaju kao prioritetne. Pomenuti plan predstavlja strateško opredeljenje Prijestonice Cetinje, koja kroz svoje aktivnosti i dokumenta želi unaprijediti socijalnu i dječju zaštitu. Takođe, planom su predviđene aktivnosti koje se odnose na jačanje međuresorne saradnje na lokalnom nivou.

Većina ostalih dokumenata koja uzimamo u obzir odnose se na pravno regulisanje kompletnog sistema socijalne i dječje zaštite uopšte, deteljno regulisanje usluge podrške za život u zajednici na nivou države, kao i uređivanje internih pitanja vezanih za program rada naše ustanove.

S obzirom da smo već pomenuli saradnju sa relevantnim akterima u zajednici (o čemu će biti više riječi u daljem tekstu), važno je navesti i da sa ciljem efektivnog uključivanja djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom u svakodnevni život lokalne zajednice, JU Centar za dnevni boravak od samog nastanka vodi intenzivnu i plodotvornu saradnju sa porodicama korisnika i svim drugim relevantnim akterima u korisnikovom okruženju. S obzirom da je ovakva saradnja jedan od ključnih faktora našeg uspjeha, ona će se i tokom 2026. godine nastaviti i unaprijeđivati.

Ono što je takođe važno pomenuti je i to da jačanje kadrovskih kapaciteta i stručnih kompetenci zaposlenih igra vrlo značajnu ulogu za ostvarenje naših vizija i ciljeva. Imajući to u vidu, JU Centar za dnevni boravak će, kroz dostupne obuke i edukacije u zemlji, seminare, sastanke i konferencije, i u narednoj godini nastaviti praksu unaprijeđenja profesionalnih kompetenci stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika koji su u neposrednom radu sa korisnicima.

II. UNAPRIJEĐENJE MATERIJALNO-TEHNIČKIH USLOVA RADA

Prilikom planiranja unaprijeđenja materijalnih uslova rada u 2026. godini, prvenstveno uzimamo u obzir povećanje efektivnosti rada, zadovoljstvo korisnika boravkom u našoj ustanovi, kao i mogućnosti korisnika da ostvare sve svoje potencijale i kompetencije za život u zajednici.

Jedan od kabineta koje konstantno prilagođavamo novim standardima je kabinet za Montessori pedagogiju, otvoren 2020. godine. Oprema (pribori i materijali) u pomenutom kabinetu uvijek mora biti u skladu sa načelima Montessori pedagogije. Namještaj je u potpunosti prilagodljiv različitim uzrastima i mogućnostima djece. Prostor ispunjavaju prilagođeni stolovi i stolice, kao i police i zidovi sa Montessori priborom.

Kako bismo istakli važnost pribora za Montessori pedagogiju, napomenućemo da je jedno od temeljnih načela rada u Montessori kabinetu jeste tzv. "Pripremljena okolina" u kojoj stručni radnici već kroz "prvo pokazivanje" rada sa priborom rade na podsticanju sposobnosti iz područja praktičnog života, senzornih sposobnosti, matematičkih vještina, kao i govorno-jezičkih vještina. Dijete usvaja raznovrsne koncepte kroz percepciju, praktični rad sa odabranim materijalima i samostalno istraživanje, uz pravilne i odmjerne podsticaje od strane stručnog radnika. Vodeći se principima u radu po Montessori pedagogiji i za 2026. godinu planiramo dodatno prilagođavanje pribora iz svih glavnih oblasti rada:

- Pribor za usvajanje vještina praktičnog života
- Pribor za razvoj čulnih sposobnosti
- Pribor za razvoj govorno-jezičkih sposobnosti
- Pribor za razvoj matematičkih sposobnosti.

Razlog više za ažurnost u pogledu održavanja kabineta predstavlja i činjenica da je krajem 2021. godine JU Centar za dnevni boravak, u svojstvu autora, ušao u postupak akreditacije programa obuke pod nazivom „Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima dnevnih centara“.

Opšti ciljevi programa obuke su:

- Unapređenje kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju kroz povećanje kompetencija zaposlenih stručnih radnika, stručnih saradnika i saradnika u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori.
- Sticanje stručnih kompetencija za primjenu Montessori pedagogije u centrima za dnevni boravak u Crnoj Gori.

U skladu sa rješenjem broj 03-18/1 Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, a po javnom pozivu br. 01-49 od 19.01.2021. godine, pomenuti program obuke je zadovoljio standarde za akreditaciju. Akreditovan je na period od 5 godina. Ponovnim zahtjevom

i dokazima o ispunjenosti kriterijuma planiramo da produžimo ovaj period i u kontinuitetu realizujemo pomenutu obuku.

U toku 2026. godine radiće se i na modernizaciji kabineta za asistivnu tehnologiju, otvorenog 2020.godine u okviru projekta „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“. Modernizacija kabineta podrazumijeva nabavku dodatne opreme u vidu sredstava asistivne tehnologije prilagođenih potrebama naših korisnika. Ključni benefiti rada u ovom kabinetu proizilaze iz adekvatne primjene odgovarajuće opreme, čime se prevazilaze prepreke u tjelesnim smetnjama, komunikaciji, obradi određenih čulnih stimulusa kao i teškoće u učenju koje mogu nastati kao rezultat brojnih razvojnih smetnji ili specifičnih neuroloških komplikacija. Projekat „Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije“ je realizovan sa ciljem poboljšanja kvaliteta života djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Nastao je u okviru grant šeme „Podrška pružanju usluga socijalne i dječje zaštite“ (Budžetska linija: IPA II – Višegodišnji akcioni program za Crnu Goru za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017). Naš kabinet asistivne tehnologije je opremljen raznim visokotehnološkom i niskotehnološkim sredstvima. I u toku 2026. godine, u planu su dodatna preispitivanja uslova rada kao i mogućnosti i potreba korisnika, što će potencijalno dovesti do nabavke opreme kojom će se izvršiti dalje prilagođavanje rada.

Kabinet za senzornu integraciju je interaktivno okruženje opremljeno odgovarajućom opremom koja omogućava stimulaciju čula. To je mesto gde osobe sa poremećajem senzorne integracije mogu da istraže i razviju svoje senzorne vještine, da se samoregulišu, oslobode napetosti, te u krajnjem ishodu dostignu adaptivni odgovor na različite stimuluse iz okoline. Korisnici koji prolaze kroz ovaj tip tretmana imaju slobodu istraživanja i sticanja iskustva, uz praćenje i adekvatne nedirektivne podsticaje od strane terapeuta. Opremu i sredinske uslove uređuje stručni radnik prilagođavajući ih individualnim potrebama svakog korisnika. Kao što je to i do sada bio slučaj, i u 2026.godini će se raditi na analizi potreba korisnika kao i novih strategija rada, što će dovesti i do modernizacije i dodatnog prilagođavanja opreme u kabinetu.

Kabinet za terapiju igrom namijenjen je radu sa mlađim kategorijama korisnika kojima je potreban kontekst u kom će se osjećati bezbjedno i kroz kreirane situacije u vidu igre slobodno izražavati svoje misli i osjećanja, što između ostalog vodi povećanju otpornosti na stres i sticanju kontrole. Takođe, podstiče se razvoj komunikacije, kognitivnih sposobnosti, kritičkog mišljenja, obrade emocija, kao i izgradnja adekvatnih odnosa sa osobama u okruženju. Djeca se vode sklonošću korišćenju igre kao sredstva izražavanja, dok stručni radnik kroz učešće u aktivnostima i korišćenje nedirektivnih tehnika podstiče razvoj djeteta. Nastavak opremanja ovog kabineta predstavlja jedan od ovogodišnjih prioriteta kada je u pitanju rad na materialno-tehničkim uslovima individualnog rada.

Pored pomenutih kabineta u kojima namjenska oprema, tehnologija i materijali predstavljaju osnovu rada u odgovarajućem teorijskom modalitetu, naša ustanova posjeduje i kabinet opšte namjene u kojem se odvija individualni i grupni rad sa

korisnicima u vidu psiholoških, logopedskih i oligofrenoloških tretmana. U planu je, ukoliko se za tim ukaže potreba, dodatno prilagođavanje kabineta obnovom namještaja, kao i dopunom širokog izbora didaktičkih pribora i materijala, što će pratiti procjenu individualnih fizičkih, kognitivnih, senzomotornih, komunikacijskih i socio-emocionalnih potencijala i potreba korisnika.

Takođe, treba napomenuti i da će se, u skladu sa procjenom, izvršiti i tehnološko opremanje fizioterapeutske sale, čija oprema se konstantno prilagođava modernim standardima, što je u protekloj godini krunisano nabavkom izuzetno vrijednog MOTOmed MUVI aparata.

Kao najvažnije dobrobiti primjene ovog uređaja izdvojili bismo sledeće:

- daje više fleksibilnosti,
- olakšava grčeve,
- stvara osjećaj toplih nogu bez bola,
- podstiče sposobnost hodanja,
- povećava osjećaj mentalne lagodnosti,
- smanjuje napetost,
- pronalazi rezidualnu mišićnu snagu,
- suzbija posljedice nedostatka kretanja.

Ovaj aparat je primarno namijenjen korisnicima sa cerebralnom paralizom, multiplom sklerozom, korisnicima sa simptomima ostalih neuroloških bolesti ali i svim onim korisnicima kod kojih primjećujemo bilo koji oblik smanjene pokretljivosti. Na taj način se nabavkom ovog sofisticiranog uređaja značajno obogatila usluga fizioterapetskih tretmana. Uređaj MOTOmed Muvu predstavlja visokotehnološki trenažer za noge i ruke. Uređaj uključuje: trenažer za ruke, trenažer za noge, vođice za noge sa plastičnim držačima listova, fiksacije za ruke sa manžetnama za zglob (par). Pored ovog osnovnog paketa opreme, dostupan je i veliki izbor dodatne opreme ukoliko se za istom ukaže potreba. Analiza potreba i eventualna nabavka dodatne opreme će biti jedna od važnijih tema u 2026.godini kada su u pitanju materijalno-tehnički uslovi rada. Pored MOTOmed Muvu aparata treba istaći i da fizioterapeutska sala već posjeduje i opremu za laser i magnet terapiju.

Za potrebe obavljanja administrativnih dužnosti u našoj ustanovi, i u narednom izvještajnom periodu radiće se na razvoju Document Management System-a za elektronsko čuvanje i obradu dokumenata. U 2026.godini će se nastaviti se održavanje sljedećih modula:

- Prijem zahtjeva i evidentiranje
- Dodjela predmeta
- Status predmeta
- Izvještavanje i analitika
- Dashboard

- Administracija

Osim izrade navedenih modula neophodno je i :

- Izvršiti testiranje
- Održati obuku

U smislu tehničke infrastrukture i podrške biće potrebno :

- Sistem razviti na Opensource platformi, tako da ne postoje troškovi kupovine ili održavanja licenci
- Napraviti neophodnu prateću dokumentaciju (korisničko upustvo i sl.)
- Domen i hosting za 1 godinu od dana potpisivanja Ugovora
- Održavanje za 6 mjeseci od dana primopredaje sistema

Pristigli zahtjev u nekoj od mogućih formi će se na taj način evidentirati od strane "Arhive organa" i unijeće se osnovni podaci važni za praćenje kompletnog procesa i to:

- Broj predmeta
- Datum prijema predmeta
- Ime i prezime stranke ili naziv institucije
- Vrsta predmeta
- Prilog predmeta
- Komentar

Korišćenje pomenutog softvera poboljšava efikasnost u radu. Omogućava lakše prosljeđivanje dokumenata/zadataka, definisanje očekivanih ishoda rada, kao i zaštitu od zloupotreba. Pruža mogućnosti kreiranja izvještaja i analitike u realnom vremenu, brzu pretragu informacija i fajlova, kao i mogućnosti višestrukog filtriranja podataka. Pored toga, svi kreirani izvještaji se mogu eksportovati u nekom od formata najšire upotrebe (kao što su Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel i PDF).

Tokom 2026. godine planiramo i obnovu računarske opreme, kako bismo išli u korak sa novim tehnologijama i sve efikasnijim rješenjima IT izazova, što značajno doprinosi efikasnosti funkcionisanja naše ustanove.

Takođe, u toku 2026. godine, nastavljamo održavanje unutrašnjeg i spoljašnjeg mobilijara JU Centar za dnevni boravak, kad god se ukaže prilika i potreba za tim.

III. STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH I JAČANJE PROFESIONALNIH KOMPETENCI

Stalno stručno usavršavanje i jačanje profesionalnih kompetenci zaposlenih se smatra ključnim uslovom za unaprijeđenje usluga i razvoj potencijala korisnika. Ulaganje u profesionalni razvoj se tokom godina vraća višestruko i na različite načine.

I u 2026.godini će se težiti aktivnom traženju relevantnih kvalitetnih obuka kroz koje će se radnici dodatno edukovati i dati doprinos kvalitetu svog rada. To mogu biti akreditovani edukacijskih programi u organizaciji Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu, ali i druge obuke.

S tim u vezi, napominjemo i da ćemo unaprijediti program pružanja usluga porodično orijentisanih ranih intervencija (PORI). U toku 2025. godine u Bečićima je održana uvodna obuka za pružanje pomenute usluge. Obuci su prisustvovali predstavnici više ustanova iz Tivta, Bara i Prijestonice Cetinje. Na ovaj način, tri opštine su uključene u PORI program, koji realizuje Ministarstvo zdravlja uz podršku UNICEF-a, a koji podrazumijeva multisektorsku saradnju domova zdravlja, javnih predškolskih ustanova, centara za socijalni rad i dnevnih centara za djecu sa smetnjama i teškoćama u razvoju. Cilj ovog programa je unaprijeđenje sistema podrške djeci sa razvojnim smetnjama i teškoćama kao i njihovim roditeljima, u njihovom porodičnom okruženju. Predstavnicu naše ustanove na pomenutoj obuci bila je psihološkinja Maša Saveljić. Program će se nastaviti naprednijim edukacijama, a naredne godine se očekuje početak rada obučanih timova.

Takođe, kada su u pitanju edukacije, jedan od domena na koji će u 2026.godini biti usmjerena dodatna pažnja je i dodatno unaprijeđenje kvaliteta psiholoških tretmana u kabinetu za terapiju igrom putem povećanja broja edukovanih stručnih radnika.

Osim pomenutih edukacija, u planu je i prisustvovanje seminarima, konferencijama, sastancima i simpozijumima čija je tema rad sa djecom sa raznovrsnim razvojnim smetnjama, kao i prezentovanje konkretnih, specifičnih metoda i tehnika.

Pored usavršavanja stručnih kompetenci naših zaposlenih važno je pomenuti i da će se aktivno raditi na daljim realizacijama i unaprijeđivanju obuke „Osnovi primjene Montessori pedagogije u radu sa korisnicima dnevnih centara“, čiji je autor naša ustanova, a koju realizuju naše zaposlene Dijana Mlađen (nastavnica) i Dragana Domazetović (psihološkinja). Naše obuke konstantno okupljaju zainteresovane radnike iz cijele države, a posebno iz oblasti obrazovanja i socijalne i dječije zaštite, koji žele da unaprijede svoj pristup u radu sa djecom.

IV. KONCEPT RADA JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK CETINJE I SPECIFIKACIJA PLANIRANIH USLUGA

Kako je cilj JU Centra za dnevni boravak da djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju i odrasla lica sa invaliditetom budu tretirana dostojanstveno, ostvare svoje pune razvojne potencijale i uključe se u život u zajednici, prilikom planiranja i osmišljavanja koncepta rada trudimo se da im na raspolaganju bude odgovarajuća zakonom propisana njega, rehabilitacija i dnevne usluge. Djeca, mladi i odrasla i stara lica kojima JU Centar za dnevni boravak pruža usluge zvanično se nazivaju korisnicima usluga. Korisnicima usluga JU Centra za dnevni boravak smatraju se isključivo oni koji su to postali po osnovu rješenja nadležnog organa, a to je JU "Centar za socijalni rad za Prijestonicu Cetinje".

IV.1. Koncept rada

Način rada sa korisnicima je prvenstveno određen njihovim uzrastom i postignućem u raznim domenima. Na osnovu uzrasta, korisnici se dijele na sljedeće grupe:

- 1) Djeca sa smetnjama i teškoćama u razvoju (uzrast do 18 godina)
- 2) Mladi sa smetnjama i teškoćama u razvoju (uzrast od 18 do 26 godina)
- 3) Odrasla lica sa invaliditetom (uzrast 27 ili više godina)

Prema načinu organizacije rada, odnosno prema vrsti usluga za koje imamo licencu, pravimo podjelu na dvije grupe:

1. Djeca i mladi sa smetnjama i teškoćama u razvoju
2. Odrasla i stara lica sa invaliditetom

Pored rada sa korisnicima usluga, JU Centar za dnevni boravak pruža podršku i ostaloj djeci na teritoriji opštine, koja su uključena u vaspitno-obrazovni sistem, i čiji roditelji su stupili u kontakt sa nama povodom zabrinutosti u vezi određenih razvojnih domena. Podrška djetetu i roditelju se sprovodi u vidu savjetovanja, konsultacije i/ili određene planirane aktivnosti u okviru dogovorenog susreta.

Aktivnosti koje ćemo i u narednoj godini realizovati u radu sa korisnicima usluga u kategoriji "Djeca i mladi" organizovane su u formi grupnih aktivnosti, kao i individualnih tretmana, koji se dijele na psihološke tretmane (grupne i individualne), psihološke tretmane u kabinetu za terapiju igrom, tretmane u kabinetu za asistivnu

tehnologiju, tretmane u Montessori kabinetu, fizioterapeutske tretmane (grupne i individualne), tretmane senzorne integracije, logopedске i oligofrenološke tretmane.

Rad sa odraslim korisnicima će i dalje uključivati individualizovani pristup (uvažavanje potreba i specifičnosti svakog od korisnika, kao i usklađivanje sa njihovim ličnim načinima napredovanja kroz aktivnosti), a fokus je stavljen na grupnim aktivnostima, kao što su edukativne (rad sa radnim listovima i didaktičkim priborima), razgovori, radionice (muzička, kreativna, sportska i kulinarska) i organizaciju slobodnog vremena. Iako se rad sa ovom kategorijom korisnika uglavnom bazira na pomenutim aktivnostima, treba pomenuti da su neki od njih uključeni i u individualne i grupne fizioterapeutske tretmane. Ritam dnevnih aktivnosti sa ovom korisničkom grupom prikazan je u tabli (Tabela 1).

Tabela 1: Ritam dnevnih aktivnosti za korisničku grupu uzrasta iznad 27godina

<u>07:00-08:00h</u>	Dolazak korisnika, priprema za doručak i dnevne aktivnosti. Priprema za doručak i dnevne aktivnosti uključuju rad na vještinama samopomoći uz podršku njegovateljice. Navedeno podrazumijeva aktivnosti koje se odnose na ishranu, oblačenje i obuvanje korisnika, razvijanje higijenskih i kulturnih navika.
<u>08:00-11:00h</u>	Rad za stolom, vaspitno-obrazovni rad u kojem se stiču vještine i znanja neophodna za svakodnevni život.
<u>11:00-12:30h</u>	Nastavak glavnih aktivnosti. Nastavak glavnog bloka aktivnosti uključuje organizovanje radno-okupacionih aktivnosti (kreativnih, muzičko-plesnih, kulinarskih radionica, kao i sportskih aktivnosti), uz nastavak individualnih i/ili grupnih tretmana.
<u>12:30-13:00h</u>	Ručak
<u>13:00 – 14:00h</u>	Centri interesovanja i nastavak glavnih aktivnosti. Uključuje organizovanje slobodnih aktivnosti u skladu sa interesovanjima korisnika (sportske igre u otvorenoj sredini, društvene igre, slušanje muzike i gledanje TV-a, škola u prirodi i sl.) i nastavak individualnih i/ili grupnih tretmana.
<u>14:00-15:00h</u>	Priprema za odlazak kući obuhvata sticanja i usvajanje navika i vještina korisnika da se sam stara o sebi u okviru svojih svakodnevnih potreba i aktivnosti koje se odnose na ciljeve iz oblasti samopomoći (oblačenje i obuvanje).

Aktivnosti i u jednoj i u drugoj korisničkoj grupi realizuju stručni radnici i stručni saradnici, uz odgovarajuću podršku ostalih saradnika.

S obzirom na to da JU Centar za dnevni boravak funkcioniše u okviru usluge podrške za život u zajednici, pored pomenutih usluga u vidu stručnog rada vrlo važan segment rada u našoj ustanovi predstavljaju i socio-integrativne aktivnosti. To podrazumijeva brojne posjete, izlete, kulturno-zabavne, sportsko-rekreativne aktivnosti, radionice, obilježavanje značajnih datuma i događaja. Organizujući pomenute aktivnosti, često saradujemo sa institucijama, organizacijama, ustanovama i pojedincima na lokalnom nivou (kao što su: Crveni krst Cetinje, JU "Dom učenika i studenata Cetinje", JU "Gimnazija Cetinje", JU "Srednja stručna škola Cetinje", OŠ

“Njegoš”, JU “Dom Zdravlja Cetinje” i JU “Centar za socijalni rad za Prijestonicu Cetinje”). Takođe, kad god se ukaže priika za to, trudimo se da kroz pomenute aktivnosti uključimo i širu zajednicu, kako bismo radili na osvješćivanju društva po pitanju važnih tema i izazova vezanih za jačanje inkluzije.

Pored navedenih načina rada koji se odnose na stručne i socio-integrativne aktivnosti sa korisnicima, JU Centar za dnevni boravak obezbjeđuje i sledeće vidove podrške:

- 1) Njega i pomoć u održavanju higijene, bezbjednosti i zdravlja
- 1) Prevoz korisnika (u oba smjera)
- 2) Ishranu (dva obroka)
- 3) Podršku i edukaciju za roditelje

IV.2. Dokumentacija o radu sa korisnicima

S obzirom na to da se u radu vodimo Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019, 053/24 od 07.06.2024, 062/24 od 28.06.2024, 104/24 od 31.10.2024), u skladu sa njim vodimo i potrebnu dokumentaciju o radu korisnicima.

Svaki korisnik ima svoj dosije koji se formira nakon prijema korisnika. Jedan od ključnih dokumenata dosijea je individualni plan rada sa korisnikom (obrazac PU-IPR), koji pružalac usluge izrađuje u roku od 15 dana od prijema korisnika.

U izradi individualnih planova rada sa korisnikom učestvuju predstavnici nadležnog centra za socijalni rad, JU Centar za dnevni boravak kao pružalac usluge, korisnik odnosno njegov zakonski zastupnik, članovi njegove porodice i druga lica važna za korisnika.

Neke od glavnih oblasti razvoja koje mogu biti sastavni dio individualnih planova rada su:

- podrška u izgradnji i održavanju pozitivnih odnosa sa odraslim, starim licima i djecom;
- organizovanje radno-okupacionih, odnosno edukativnih aktivnosti, koje podstiču razvoj novih znanja i vještina;
- razvijanje metoda rada koji ohrabruju učestvovanje korisnika u aktivnostima u zajednici;

- organizovanje slobodnog vremena u skladu sa potrebama i interesovanjima korisnika;
- organizovanje prigodnih kulturno-zabavnih sadržaja u okviru dnevnog boravka;
- podršku u socijalnoj inkluziji;
- razvoj vještina za prepoznavanje i rješavanje problema;
- razvoj komunikacionih vještina
- razvoj vještina i znanja potrebnih za život u zajednici

Rok važenja individualnih planova rada je šest mjeseci, nakon čega se vrši ponovni pregled. U okviru ponovnog pregleda se izrađuju zaključak ponovnog pregleda i izvještaj o korisniku, na propisanim obrascima PU-ZPP (Zaključak ponovnog pregleda) i PU-IK (Izvještaj o korisniku). Na osnovu navedenog se vrši izrada novih individualnih planova rada.

U skladu sa pravilnikom vodi se i ostala dokumentacija koja se odnosi na liste praćenja rada sa korisnikom, knjigu dnevnih događaja, knjigu aktivnosti na osiguranju bezbjednosti i drugo. Pomenuta dokumentacija je sastavni dio dosijea korisnika.

I u 2026. godini nastavljamo da pratimo sve pravilnike, zakonske propise i njihove eventualne izmjene.

IV.3. Individualni i grupni tretmani

Individualni i grupni psihološki tretmani

Kao što je to i do sada bio slučaj, vrlo važan dio naših usluga činiće psihološki tretmani. Rad psihologa sa korisnicima će nastaviti da pokriva razne domene razvoja i funkcionisanja korisnika. Radiće se na razvoju opštih kognitivnih sposobnosti, motivacije, emocionalne stabilnosti, socio-emocionalnih vještina, komunikacije, samopouzdanja, samokontrole, tolerancije na frustraciju i usvajanju vještina potrebnih za svakodnevni život. Kao i uvijek, bićemo dostupni za razgovore i pružanje savjeta roditeljima.

Individualni i grupni fizioterapeutske tretmani

Ova usluga uključuje osnovni fizikalni tretman, rehabilitaciju i reedukaciju psihomotorike. Sprovodi se kroz individualni i grupni rad. Ukoliko se ukaže potreba za laser i magnet terapijom, sala sa fizikalnu terapiju je opremljena modernim aparatima za sprovođenje istih. Rad fizioterapeuta u JU Centar za dnevni boravak se bazira na:

- Učešću u postupcima procjene stanja i progressa korisnika,
- Sprovođenju kineziterapije u individualnom i grupnim radu sa korisnicima,
- Saradnji sa korisnicima i roditeljima sa ciljem razvijanja pozitivnih odnosa i izgradnji motivacije neophodne za napredak u terapijskom procesu.

Ova usluga će se u punom kapacitetu pružati i u 2026.godini. Takođe, nastavlja se saradnja sa fizijatrom, čiji pregledi i procjene stanja i potreba korisnika predstavljaju temelj na kom se baziraju planovi fizioterapeutskih tretmana.

- **Tretman u kabinetu za Asistivnu tehnologiju**

Rad u kabinetu za asistivnu tehnologiju, koji je otvoren u okviru projekta "Asistivnom tehnologijom do pune inkluzije", ima za cilj da omogući našim korisnicima, veću nezavisnost u svakodnevnim životnim aktivnostima, stabilnost, lakše kretanje, korišćenje namjenskih uređaja i aplikacija, učenje kroz stimulaciju raznih čulnih modaliteta upotrebom prilagođene tehnologije, razvoj komunikacije i vještina čitanja i pisanja. Dio rada u kabinetu za asistivnu tehnologiju je i rad na računaru. U sredstva za asistivnu tehnologiju spada sve od papira i olovke do namjenskih elektronskih uređaja. Naš kabinet sadrži raznovrsnu i kvalitetnu opremu za rad. Jedan od najnaprednijih kompleksnijih uređaja je Tobii dynavox, sa pratećom opremom (stalak i softveri). U pitanju je složeni komunikator koji nudi širok spektar mogućnosti. Njegovi softveri već sadrže mnogobrojne izraze, vokabular, riječi s pratećim simbolima i mogućnost pisanja poruka koje će se konvertovati u audio fajlove. Od jednostavnijih komunkatora najčešće se koriste sljedeći: Go Talk 20+, BIGmack, „Pričajući raspored“, „Interaktivni zid“, table sa sekvencioniranim radnjama, i slično. Svi komunikatori služe za iniciranje komunikacije, uvježbavanje kognitivnih sposobnosti, vježbanje govora i artikulacije, olakšavanje procesa učenja. Takođe, koriste se namjenski softveri na računaru (Look to learn, Abc maestro), kao i oprema za lakši pristup računaru. I u 2026.godini planiramo održavanje opreme, kao i širenje sadržaja koji ćemo putem iste uključiti u rad sa korisnicima.

- **Tretmani u kabinetu za senzornu integraciju**

Kabinet za tretmane senzorne integracije sastoji se od različitih elemenata koji potpomažu stimulaciju čula i adekvatnu obradu čulnih podataka. Ona predstavlja

mjesto gdje osobe sa poremećajem senzorne integracije mogu da istraže i razviju svoje sposobnosti obrade čulnih stimulusa. Soba za realizaciju tretmana sadrži kvalitetu opremu proizvedenu isključivo za potrebe rada u ovom teorijskom modalitetu, kao i mekani pod, zidove, strunjače i jastuke, a sve sa ciljem stvaranja sigurnog i prijatnog okruženja. Stvara se bezbjedna atmosfera koja djetetu sa senzornim smetnjama pruža osjećaj sigurnosti i daje mu mogućnost istraživanja prostora, sopstvenih sposobnosti, kao i mogućnost prevazilaženja postojećih ograničenja u funkcionisanju. S obzirom na porast djece koja imaju potrebu za ovakvom uslugom, u narednoj godini nastavljamo sa modernizacijom kabineta i unaprjeđivanjem kvaliteta samih tretmana.

- **Tretman u kabinetu za Montessori pedagogiju**

Osnovno polazište Montessori pedagogije kao obrazovnog sistema podrazumijeva shvatanje djeteta kao jedinstvene ličnosti koju treba da pratimo na njenom putu osamostaljenja poštujući njegove sklonosti da uči i radi u skladu sa individualnim načinom razvoja. Montessori pedagogija stavlja akcenat na okruženje koje će stimulisati dijete da usvaja nove koncepte i znanja. U Montessori pedagogiji, poseban naglasak se stavlja na period od rođenja do šeste godine kada dijete posjeduje takozvani "upijajući um". U tom periodu dijete lakše upija utiske koje zapaža u svom okruženju i zahvaljujući tome usvaja razne koncepte i razvija kognitivne i praktične sposobnosti. Poznajući efekte ovakvog pristupa, odlučni smo u namjeni da u ovakav radi i dalje uključujemo što veći broj djece, ali i da, putem edukacija pod našim autorstvom, obučimo što veći broj ljudi koji su zainteresovani da ovakav rad primijene u svom radnom okruženju.

- **Tretman u kabinetu za Terapiju igrom**

Igra je snažna potreba i važan dio dječije prirode. Kroz igru dijete se izražava na prirodan način, pa se tako smatra da je igra „jezik“ djetinjstva. Kroz igru dijete razvija kognitivne, emocionalne, socijalne, komunikacijske i praktične vještine. Takođe, igra pomaže djeci da se lakše nose sa stresnim situacijama, razumiju stresna iskustva, iskažu lične potrebe i spoznaju sebe. U 2026.godini u planu je dalje unaprijeđenje pružanja ove usluge, kao i povećanje broja radnika obučениh za ovakav pristup u radu.

- **Logopedski tretmani**

Rad logopeda se sprovodi kroz individualne tretmane u okviru kojih se, između ostalog, podstiče pravilan razvoj govorno-jezičkih sposobnosti, tretiraju poremećaji govora, stimuliše bogaćenje rječnika i rečeničnih struktura, razvija izgovor, verbalna memorija, kao i diferencijacija oralne praksije. Kao i prethodnih godina, i u 2026.godini nastavljamo da pružamo ovaj vid usluge što većem broju korisnika koji od njega mogu imati benefite.

▪ **Oligofrenološki tretmani**

Jedan od najvažnijih oblika rada sa djecom sa razvojnim smetnjama odvija se kroz oligofrenološke tretmane. U okviru oligofrenoloških tretmana radi se, između ostalog, na stimulanju kognitivnih sposobnosti, razvoju emocionalne stabilnosti, razvoju vještina komunikacije, razvoju fine motorike i intenzivnom radu sa korisnicima koji ispoljavaju neki od oblika problematičnog ponašanja. Ovaj tip usluge ćemo nastaviti da pružamo kroz dalje angažovanje kompetentnih spoljnih saradnika sa zapaženom reputacijom.

V. STATISTIČKI PLAN REALIZACIJE AKTIVNOSTI U OKVIRU STRUČNOG RADA ZA 2026.GODINU

Tabela 2: Planirani individualni tretmani za 2026. godinu

Planirani individualni tretmani		
1	Psihološki tretmani	358
2	Fizioterapeutski tretmani	197
3	Tretmani senzorne integracije	300
4	Logopedski tretmani	803
5	Oligofrenološki tretmani	292

6	Tretmani u kabinetu za Montessori pedagogiju	380
7	Tretmani u kabinetu za Asistivnu tehnologiju	456
8	Tretmani u kabinetu za Terapiju igrom	422

Tabela 3: Planirani grupni tretmani za 2026. godinu

Planirani grupni tretmani		
1	Fizioterapeutski tretmani	235
2	Psihološki tretmani	38

Tabela 4: Planirane aktivnosti u okviru korisničke grupe “Odrasla i stara lica”

Aktivnosti u okviru korisničke grupe iznad 27 godina starosti za period januar – decembar		
1	Kreativne radionice	42
2	Kulinarske radionice	40
3	Muzičko – plesne radionice	46
4	Gradske šetnje/sportske aktivnosti	88

VI. SARADNJA SA PORODICOM KORISNIKA

Saradnja sa porodicom korisnika, kao i ostalim značajnim osobama iz korisnikovog okruženja jedan je od ključnih uslova za razvoj potencijala korisnika i

njegovo kvalitetno funkcionisanje u svim društvenim kontekstima. Posebno ističemo saradnju sa roditeljima, kojima kontinuirano pružamo podršku i koji su naši najbliži saradnici. Svrha saradnje sa roditeljima jeste pružanje pomoći u prevladavanju poteškoća, razumijevanju odnosa u porodici, izgradnja razvojno podsticajne sredine i poželjne komunikacije. To su faktori koji imaju najiznčajniji uticaj na razvoj djeteta i koji umnogome utiču na efektivnost ostalih faktora.

Roditeljstvo/starateljstvo nosi sa sobom važan zadatak, a to je da se djetetu omogući zdrav i što kvalitetniji razvoj. U tom procesu, i roditelji i djeca nerijetko nailaze na razne izazove i teškoće čije prevazilaženje zahteva stručnu konsultaciju i pomoć.

Kvalitetnu saradnju sa roditeljima je moguće postići kroz individualne razgovore, izgradnju pozitivnih međusobnih odnosa, uključivanje u zajednički rad, stavljanjem u prvi plan kvaliteta života korisnika.

JU Centar za dnevni boravak u kontinuitetu radi na unaprijeđenju uslova za uspješnu i produktivnu saradnju svih zaposlenih u ustanovi i roditelja. Polazna tačka je formiranje obostranog povjerenja.

Roditelji učestvuju u procesu planiranja aktivnosti i rada sa korisnikom. Aktivni su učesnici u izradi individualnih planova rada (obrazac PU-IPR). Imaju pravo da u svakom trenutku budu tačno informisani o planovima i uspješnosti rada, opštem stanju korisnika, kao i njihovim potrebama i pravima. U skladu sa tim, koordinator stručnog tima je dostupan za uspostavljanje komunikacije sa roditeljima u bilo kom dijelu radnog vremena.

S obzirom na navedeno, evaluacija zadovoljstva roditelja/staratelja kvalitetom pruženih usluga i radom zaposlenih predstavlja jednu od važnih procedura, koje se redovno sprovode u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za pružanje i korišćenje, normativima i minimalnim standardima usluga podrške za život u zajednici ("Službeni list Crne Gore", br. 063/19 od 18.11.2019, 053/24 od 07.06.2024, 062/24 od 28.06.2024, 104/24 od 31.10.2024). Evaluacioni upitnik koji administriramo uključuje prikupljanje kvalitativnih (mišljenja i sugestije) i kvantitativnih (numeričkih) podataka. Na osnovu obrade rezultata ispitivanja procjenjujemo naš progres i donosimo strategije za dalje unaprijeđenje programa rada.

Ovakva praksa će se i naredne godine nastaviti u punom intenzitetu.

VII. SARADNJA SA INSTITUCIJAMA, USTANOVAMA, ORGANIZACIJAMA I POJEDINCIMA

U radu sa djecom sa smetnjama u razvoju i odraslim licima sa invaliditetom saradnja sa svim relevantnim akterima u zajednici je od izuzetnog značaja.

Svjesni činjenice da kvalitetne i sadržajne vidove podrške moraju pružati kompetentni i motivisani profesionalci, smatramo da je saradnja sa stručnjacima iz raznih relevantnih oblasti od presudne važnosti. Akcenat će i u toku 2026.godine biti stavljen na oblast ranog razvoja korisnika, te je povezivanje profesionalaca i njihovo pravovremeno i koordinisano djelovanje u našem najboljem interesu. U oblasti ranog razvoja djeteta vodeću ulogu imaju profesionalci koji pružaju usluge u različitim dobima djetetovog života i u različitim razvojnim domenima, stručnjaci koji edukuju roditelje, roditelji sami, kao i vaspitači, učitelji i brojne druge osobe koje rade sa korisnikom.

U cilju kvalitetnog pružanja usluga, praćenja trendova rada, jačeg stepena umrežavanja i razmjene primjera dobre prakse, nastavićemo sa intezivnom saradnjom sa ostalim dnevnim centrima u Crnoj Gori. Pored toga, u planu je i nastavak dosadašnje uspješne saradnje sa Ministarstvom socijalnog staranja, brige o porodici i demografije, kao i lokalnom samoupravom.

Naredni izvještajni period će obilježiti i nastavak saradnje sa svim relevantnim institucijama, organizacijama i ustanovama (vaspitaro-obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, ustanove socijalne i dječije zaštite, ustanove iz domena kulture, nevladine organizacije i druge), koje su od značaja za stvaranje bojih uslova za pružanje usluga.

U pogledu saradnje sa institucijama, u tekućoj godini kontinuirano će se raditi na stvaranju podsticajnog okruženja u kojem će unapređenje usluga socijalne i dječije zaštite biti podstaknuto saradnjom odgovornih i efikasnih aktera na lokalnom nivou i nacionalnom nivou.

Kroz saradnju sa institucijama akcenat će biti stavljen na korišćenje raspoloživih resursa zajednice, koji se odnose na pristupačna sredstva, službe i objekte. U narednoj godini će se nastaviti saradnja sa ustanovama kao što su: Crveni krst Cetinje, JU "Dom učenika i studenata Cetinje", JU "Gimnazija Cetinje", JU "Srednja stručna škola Cetinje", OŠ "Njegoš", JU "Dom Zdravlja Cetinje", JU "Centar za socijalni rad za Prijestonicu Cetinje" i Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" na Cetinju.

Takođe, jako je važno da pomenemo i planirani nastavak saradnje sa volonterima Crvenog krsta Cetinje, kao i volonterima iz vaspitaro-obrazovnih ustanova. Ovaj vid saradnje je ključan za realizaciju većine socio-integrativnih, odnosno inkluzivnih aktivnosti, kojima naša ustanova pridaje nemjerljiv značaj.

VIII. SARADNJA SA MEDIJIMA

JU Centar za dnevni boravak tradicionalno održava saradnju sa medijima koji su prepoznati kao značajni partneri na putu podizanja nivoa svijesti građana o društvu jednakih mogućnosti za sve.

Uloga medija u savremenim društvima je izuzetno važna jer predstavljaju najvažniji izvor informisanja građana i građanki, stvaraju uslova za formiranje javnog mnjenja i utiču na podršku društva u prevazilaženju mnogih prepreka i izazova sa kojima se određene društvene kategorije susrijeću.

Takođe, značaj medija se ogleda i u tome što, pored ukazivanja na društveno stanje, u posljednje vrijeme postaju sve značajniji kreatori istog. Pomenuto se odnosi na sposobnost medija da tumače i kreiraju stvarnost, a ne samo da je prikazuju kao takvu.

U toku 2026. godine nastavićemo saradnju sa medijima, promovišući principe inkluzivnog društva. Naglasak stavljamo na prava djece sa smetnjama u razvoju i odraslih lica sa invaliditetom, kao i na adekvatne načine na koje im se može pružiti podrška u ostvarivanju njihovih potencijala.

Kada govorimo o medijima, vrlo je važno pomenuti društvene mreže i platforme koje predstavljaju jedan od najmodernijih i najuticajnijih izvora informacija. Kako je JU Centar za dnevni boravak odavno prepoznao značaj popularnih platformi i društvenih mreža za promociju i aktualizaciju određenih društvenih tema, realizovane programske aktivnosti i obavještenja ne objavljujemo samo na našoj zvaničnoj web stranici, već i na instagram profilu, facebook stranici i Youtube platformi. U 2026. godini nastavljamo da idemo u korak sa inovacijama u svijetu komunikacijskih tehnologija.

IX. FINANSIJSKI PLAN ZA 2026. GODINU

FINANSIJSKI PLAN

JU CENTAR ZA DNEVNI BORAVAK DJECE SA SMETNJAMA U RAZVOJU I ODRASLIH LICA
SA INVALIDITETOM U PRIJESTONICI ZA 2026 GODINU

red br	NOVČANI TOK -	plan
		2026
1	2	3
1	Primici	
1.1	Opšti prihodi	245268
1.2	Namjenski prihodi	57310
1.3	Sopstveni prihodi	734
1.4	Donacije	3000
1.5	Kreditni	
1.6	Prenesena novcana sredstva	172914
I	Ukupno primici (1.1+1.2+1.3+1.4+1.5)	479226
2	Izdaci	
2.1	Tekući izdaci/41	395705
2,1,1	Bruto zarade i doprinosi na teret poslod./411	198351
2,1,2	ostala lična primanja/412	32736
2,1,3	Rashodi za materijal /413	64244
2,1,4	Rashodi za usluge/414	66300
2,1,5	Tekuće održavanje/415	13200
2,1,6	Kamate/416	
2,1,7	Zakup-/417	
2,1,8	Subvencije/418	
2,1,9	Ostali izdaci/419	20874
2.2	Transveri za socijalnu zaštitu/421,2	
2.3	transveri instit,pojedincima,nevladinom i javnom sektoru/43	2000
2.4	Kapitalni izdaci/44	80680
2.5	Pozajmice i krediti/45	
2.6	Otplata dugova/46	840
2.7	Rezerve/47	
II	Ukupno izdaci(2.1+2.2+2.3+2.4+2.5+2.6+2.7)	479226

Direktor
Božidar P. Drecun